

Forskningsdagene gir forskning liv – og utdanningsinstitusjonene et møte med framtidens studenter

Hvordan får man tusenvis av barn, unge og voksne til å bli nysgjerrige på forskning? For NTNU i Trondheim handler svaret om å møte folk der de er – med forskning de kan se, teste, oppleve og stille spørsmål om.

PUBLISERT 9. JUN. 2026

Gjennom Forskningsdagene har NTNU i over 30 år gjort forskning tilgjengelig for allmennheten. De har vært med helt siden starten i 1995, og Forskningstorget i Trondheim er i dag Norges eldste forskningstorg. Erfaringene viser at festivalen ikke bare skaper engasjement hos publikum – den gir også forskningsinstitusjonene en unik arena for å oppfylle sitt samfunnsoppdrag.

– Forskningsdagene gir oss en profesjonell og etablert arena der forskere kan møte mennesker ansikt til ansikt. Det er utrolig verdifullt, både for formidlingen og for rekruttering til forskning og høyere utdanning, sier prosjektleder Marianne Sjøholtstrand ved NTNU Vitenskapsmuseet.

En arena for forskningsformidling

Alle forskningsinstitusjoner har et ansvar for å formidle forskning til samfunnet. Forskningsdagene, som arrangeres av Norges forskningsråd, gjør det mulig å samle forskningsmiljøer fra hele landet i én felles festival med aktiviteter for barn, unge og voksne flere steder i Norge.

Festivalen er en av Europas største landsdekkende forskningsfestivaler, og hvert år inviteres universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter, museer og andre kunnskapsmiljøer til å vise fram forskningens betydning i hverdagen.

Inspirerer framtidens studenter

Et av de viktigste målene med Forskningsdagene er å bidra til rekruttering til forskning og høyere utdanning. Det kommer tydelig fram under Researchers' Night, Ungdommens forskernatt ved NTNU, der videregående elever siden 2005 har møtt forskere, besøkt laboratorier og opplevd forskning på innsiden av universitetet.

For NTNU handler dette om mer enn et enkelt arrangement. – Researchers' Night har gjennom 21 år blitt en viktig del av skolens møte med NTNU. Mange skoler reiser i flere timer for å delta, fordi arrangementet oppleves som både relevant, lærerikt og inspirerende, sier Sjøholtstrand.

I 2025 kunne over tusen elever og lærere velge blant 60 ulike forskningsaktiviteter. Evalueringen bekrefter at møtet mellom forskere og skoleelever har stor betydning. 72,12 prosent av elevene svarer at Ungdommens forskernatt har bidratt til at de vil søke høyere utdanning etter videregående skole.

Begeistring som virker

For mange forskere handler deltakelsen om å få dele egen forskning med mennesker som ellers aldri ville oppsøkt et laboratorium eller en forskningskonferanse.

På Forskningstorget i Trondheim får barn og unge utforske forskning gjennom eksperimenter, aktiviteter og samtaler med forskere. Her kan de lage potetbatterier, teste hjernen sin, undersøke plastforurensning eller lære om trygg bruk av strøm. Evalueringene viser også svært høy tilfredshet blant både lærere, publikum og forskere. Besøkende ga totalopplevelsen 5,3 av 6 både i 2024 og 2025.

Også forskerne selv trekker fram møtet med publikum som en viktig motivasjon: – Tusen takk for to flotte dager på Forskningstorget. Vi koste oss med ungene og ungdommene – de har jo en deilig nysgjerrighet på det som vi jobber med til daglig. Det var herlig forfriskende, skrev en av bidragsyterne i evalueringen.

Forskningsformidling som bygger tillit

I en tid preget av desinformasjon og raske nyhetssykluser mener NTNU at møteplasser mellom forskning og folk er viktigere enn noen gang. For forskningsinstitusjonene gir festivalen en ferdig plattform, synlighet og et fellesskap for forskningsformidling. For publikum gir den noe enda viktigere: muligheten til å oppleve forskning som relevant, forståelig og nær.

Og kanskje er det nettopp derfor NTNU fortsatt er med – 30 år etter oppstarten.

– Forskningsdagene er et formidlingseventyr. Sammen skaper vi ny kunnskap, gode opplevelser og ekte møteplasser mellom forskning og mennesker, sier Sjøholtstrand.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 9. juni 2026, kl. 11.15 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.